

UCHWAŁA NR IX/118/2019
Rady Miejskiej w Stargardzie
z dnia 27 sierpnia 2019 r.

**w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Przedszkola Miejskiego nr 2
w Stargardzie**

Na podstawie art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60, 730 i 1133) uchwala się, co następuje:

§ 1. Skargę _____ zamieszkałego w Stargardzie na Dyrektora Miejskiego Przedszkola nr 2 „Mali Artyści”, ulica Mieszka I 2 w Stargardzie dotyczącą odmowy wydawania dziecka po zakończonych zajęciach przedszkolnych, uznaje się za bezzasadną.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Michał Bryła

Opinia Nr 811/2019
Do projektu nie zgłasza zastrzeżeń
pod względem prawnym i redakcyjnym

RADCA PRAWNY

Magdalena Smieciuch

UZASADNIENIE

W dniu 25 kwietnia 2019 roku do Rady Miejskiej w Stargardzie została przekazana zgodnie z właściwością z upoważnienia Prezydenta Miasta Stargard przez Panią Ewę Sowę Zastępcę Prezydenta Miasta Stargard skarga [imię] zamieszkałego w Stargardzie na Dyrektora Przedszkola Miejskiego nr 2 „Mali Artyści”, ulica Mieszka I 2 w Stargardzie. Niniejsza skarga z dnia 18 kwietnia 2019 roku dotyczy odmowy wydawania dziecka ojcu po zakończonych zajęciach przedszkolnych. W dniach 30 kwietnia 2019 roku i 7 maja 2019 roku Prezydent Miasta Stargard zgodnie z właściwością przekazał do Rady Miejskiej dwa uzupełnienia skarżącego do wyżej wymienionej skargi. Skarżący został poinformowany o rozpatrzeniu skargi przez merytoryczną Komisję oraz Radę Miejską w terminach wskazanych w piśmie ERM.0012.3.4.2019.3 z dnia 30 kwietnia 2019 roku, ERM.0012.3.6.2019.3 z dnia 10 czerwca 2019 roku i ERM.0012.3.7.2019.1 z dnia 14 sierpnia 2019 roku.

Skarżący poinformował stosownym pismem, składając również odpis skróconego aktu urodzenia dziecka, że jest ojcem [imię]. Dziecko uczęszcza do Przedszkola Miejskiego nr 2 „Mali Artyści”, ulica Mieszka I 2 w Stargardzie. Skarżący poinformował, że zgodnie z art. 95 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682 z późn. zm.) posiada pełnię praw rodzicielskich. W uzupełnieniach skargi wskazał, iż zapewnia odpowiednie warunki do zamieszkania i rozwoju dziecka oraz domagał się respektowania praw jako ojca i nieuzależniania postępowania z małoletnim dzieckiem od decyzji matki. Zdaniem skarżącego Dyrektor przedszkola permanentnie odmawia ojcu wydawania dziecka po zakończonych zajęciach przedszkolnych, czym narusza podstawowe prawa ojca jak i prawa dziecka do kontaktu z ojcem. Ponadto skarżący podnosi, iż zgodnie z art. 95 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom. Dopóki właściwym orzeczeniem sądu nie zostanie wprowadzona zmiana w zakresie władzy rodzicielskiej żaden przepis prawa, ani zasada nie pozwala na różnicowanie władzy rodzicielskiej któregośkolwiek z rodziców, w jakimkolwiek aspekcie, w tym nierozróżniania władzy ojca i władzy matki. Skarżący wskazał wyrok z dnia 25 kwietnia 2018 r. Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie sygn. akt II OSK 2435/17, publ. LEX nr 2497047 cyt. *„Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, to każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka.”* oraz postanowienie z dnia 13 grudnia 2013 r. Sądu Najwyższego sygn. akt III CZP 89/1, publ. LEX nr 1448746 cyt. *„naturą władzy rodzicielskiej jest przysługiwanie jej obojgu rodzicom, a jej wykonywanie jest prawem i obowiązkiem każdego z rodziców”*. Każde z rodziców ma takie same prawa i obowiązki, dlatego skarżący domaga się respektowania prawa ojca i wspólnej opieki nad dzieckiem. Zdaniem skarżącego Dyrektor przedszkola toleruje i wspiera działania matki dziecka, co dyskryminuje osobę ojca.

Na posiedzeniu w dniu 14 maja 2019 roku członkowie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej zapoznali się z dokumentami w tej sprawie, dodatkowo posiłkując się wyjaśnieniami złożonymi na posiedzeniu Komisji przez [imię] Dyrektora Przedszkola Miejskiego nr 2 „Mali Artyści” w Stargardzie, skarżącego [imię] jak i pełnomocnika skarżącego [imię]. Panią Ewę Sowę Zastępcę Prezydenta Miasta Stargard. Na wznowionym posiedzeniu Komisji w dniu 17 maja 2019 roku wyjaśnienia złożyła również matka dziecka, która pismem z dnia 15 maja 2019 rokuawnioskowała o umożliwienie wzięcia udziału w posiedzeniu Komisji. Ponadto matka dziecka pismem z dnia 15 maja 2019 roku złożyła w Radzie Miejskiej kserokopię wniosku z dnia 4 kwietnia 2019 roku o pozbawienie skarżącego władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej po wnikliwym przeanalizowaniu skargi jak i pisemnych i ustnych wyjaśnień złożonych na posiedzeniach Komisji uznała, że skarga jest bezzasadna.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej uznała, że przedmiotowa sprawa przybrała znamiona skargi w związku z nasileniem, z końcem marca 2019 roku, konfliktu między rodzicami dziecka i brakiem rozstrzygnięcia sądu odnośnie sprawowania opieki nad dzieckiem.

W odpowiedzi na skargę Dyrektor Przedszkola Miejskiego nr 2 „Mali Artyści” w Stargardzie zaprzeczyła, że kiedykolwiek odmówiła wydania dziecka skarżącemu. Dziecko uczęszcza do przedszkola od 3 lat. W każdym z postępowań rekrutacyjnych do przedszkola występowała wyłącznie matka dziecka. W załączonej dokumentacji brak było informacji o ojcu dziecka. Dyrektor jest obowiązany do honorowania informacji zawartych w dokumentach złożonych do placówki. Skarżący przez ostatnie 3 lata nigdy nie kontaktował się z przedszkolem ani jego pracownikami, nie odbierał i nie przyprowadzał dziecka, nie uczestniczył w życiu przedszkola. Żaden z pracowników przedszkola nie znał skarżącego, ani nie potrafiłby wskazać osoby skarżącego jako ojca dziecka. We wszystkich sprawach związanych z dzieckiem zawsze kontaktowała się matka dziecka. W marcu 2019 roku skarżący poinformował Dyrektora przedszkola, iż jest ojcem , przedkładając stosowne dokumenty. W kwietniu 2019 roku skarżący przyszedł do przedszkola celem odebrania dziecka. W przypadkach, w których nauczycielki nie znają osoby przychodzącej po odbiór dziecka mają obowiązek zachować szczególną ostrożność, bacząc na dobro i bezpieczeństwo oddanego pod opiekę dziecka. Po zweryfikowaniu faktu ojcostwa dziecko nie chciało wyjść z ojcem i odwróciło się, wracając do sali. Dziecko powiedziało wychowawczyni, że boi się, iż tata go zabierze i do końca dnia było rozdrażnione i załężnione. Według Pani Dyrektora ojciec dziecka dwukrotnie próbował odebrać dziecko z przedszkola, natomiast skarżący stwierdził, że taka sytuacja miała miejsce około dziesięć razy. Dyrekcja przedszkola skontaktowała się z matką dziecka, uzyskując informacje, iż rodzice pozostają w konflikcie, toczą się postępowania cywilne i karne, a ojciec dziecka posiada podwójne obywatelstwo i kierowane były groźby porwania rodzicielskiego. Brak możliwości zweryfikowania tych informacji zaskutkowało wprowadzeniem szczególnej ostrożności. Placówka nie jest uprawniona do rozstrzygania konfliktów pomiędzy rodzicami i do stanowienia o prawach do opieki nad dzieckiem. Dyrektor przyznała, że oboje rodziców posiadają pełne prawa do opieki nad dzieckiem, dlatego wdrożona została IV procedura dotycząca przypadku odbierania dziecka z przedszkola przez rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub wolnym związku wynikającą z zarządzenia Nr 1/01/2019 Dyrektora Przedszkola Miejskiego nr 2 „Mali Artyści” w Stargardzie z dnia 7 stycznia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych w Przedszkolu Miejskim nr 2 w Stargardzie. Procedura polega na tym, że za każdym razem, gdy jeden ze skonfliktowanych rodziców próbuje odebrać dziecko a nauczycielka ma w tym zakresie wątpliwości, informowany jest drugi z rodziców i proszony o przyjście do przedszkola. Dziecko jest wydawane rodzicom, bowiem to rodzice są zobowiązani do rozstrzygnięcia między sobą kwestii opieki nad dzieckiem. W toku postępowania ustalono, że rodzice trzy razy odebrali dziecko z placówki, w spokoju i bez zbędnych emocji opuszczając przedszkole.

Przedszkolem zgodnie z treścią art. 7 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 z późn. zm.) kieruje dyrektor, który jest jego przedstawicielem na zewnątrz, przełożonym służbowym wszystkich pracowników oraz przewodniczącym rady pedagogicznej. Dyrektor sprawuje opiekę nad dziećmi uczęszczającymi do placówki i odpowiedzialny jest za stworzenie warunków bezpieczeństwa a między innymi za: realizację zadań zgodnie z uchwałami rady pedagogicznej, podjętymi w ramach ich

kompetencji stanowiących oraz zarządzeniami organów nadzorujących szkołę, zapewnienie w miarę możliwości odpowiednich warunków organizacyjnych do realizacji zadań dydaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych, a także za zapewnienie bezpieczeństwa podopiecznym i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez placówkę.

Mając na uwadze powyższe, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej stanęła na stanowisku, że przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zwłaszcza art. 95 § 1, art. 96 i art. 98 § 1 dotyczące władzy rodzicielskiej stanowią ogół obowiązków i praw względem dziecka mających na celu zapewnienie dziecku należytej pieczy i strzeżenie jego interesów. Zasadność domagania się przez skarżącego prawa do wykonania władzy rodzicielskiej oraz utrzymania bezpośrednich kontaktów z dzieckiem jest oczywista i niekwestionowana. Istotą sporu jest jednak brak współdziałania ze sobą obojga rodziców w kwestii zasad stosowania władzy rodzicielskiej, co w efekcie prowadzi do konfliktu oraz ewentualności nieprzyjemnych i stresujących sytuacji dla innych przedszkolaków, ich rodziców jak i pracowników przedszkola. Zgodnie ze sporządzonymi notatkami z dnia 11 czerwca 2019 roku, podczas próby odbioru dziecka przez ojca zaistniała sytuacja stresująca względem innego dziecka z grupy przedszkolnej, które szlochem, czy też płaczem odreagowało swój strach. Wezwana została Policja, natomiast ojciec dziecka oddalił się z przedszkola. Należy podkreślić z całą stanowczością, iż ani Dyrektor przedszkola, ani placówka oświatowa nie posiada kompetencji do rozstrzygania kwestii spornych pomiędzy rodzicami dziecka uczęszczającego do przedszkola dotyczących kwestii odbioru dziecka po zajęciach przedszkolnych. Na podstawie obowiązujących przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, Dyrektor przedszkola nie miała podstawy prawnej, w oparciu o którą mogła ograniczyć możliwość wykonywania władzy rodzicielskiej przez skarżącego. Komisja stwierdziła, że obowiązująca procedura dotycząca przypadku odbierania dziecka z przedszkola przez rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub wolnym związku sprawdziła się w sytuacji zaistniałej w dniu 11 czerwca 2019 roku na terenie przedszkola.

Ponadto Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej na wznowionym posiedzeniu w dniu 17 maja 2019 roku jednogłośnie (przy 5 głosach za) podjęła wniosek o zbadanie przez Kuratorium Oświaty w Szczecinie procedury dotyczącej przypadku odbierania dziecka z przedszkola przez rodziców rozwiedzionych żyjących w separacji lub wolnym związku w odniesieniu do § 13 Statutu Przedszkola Miejskiego nr 2 „Mali Artyści” w Stargardzie jak i do złożonej przez ojca dziecka skargi, w której skarżący podnosi złamanie przez Dyrektora przedszkola art. 95 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Niniejsza procedura wynika z zarządzenia Nr 1/01/2019 Dyrektora Przedszkola Miejskiego nr 2 „Mali Artyści” w Stargardzie z dnia 7 stycznia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych w Przedszkolu Miejskim nr 2 w Stargardzie. Należy zaznaczyć, że zapis § 13 punkt 13 Statutu Przedszkola Miejskiego nr 2 brzmi: *„Prośba jednego z rodziców dotycząca nieodbierania dziecka z przedszkola może być uwzględniona przez Dyrektora i nauczyciela tylko w przypadku, gdy ww. rodzic przedstawi dokumenty wydane przez sąd pozwalające stwierdzić ograniczenie, odebranie władzy rodzicielskiej lub postanowienie wyznaczające kontakty z dzieckiem.”*. Ponadto Komisja wniosła o przekazanie przez Kuratorium Oświaty w Szczecinie szczegółowych wytycznych względem odbioru dziecka z przedszkola przez rodziców, będących w trudnej, kryzysowej sytuacji życiowej. W ramach przyjętego wniosku i względem popartej przez Komisję tezy, iż dobro dziecka jest najważniejsze Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej zwróciła się pismem ERM.0012.3.4.2019.1 z dnia 24 maja 2019 roku do sądu o pilne zajęcie stanowiska co do uregulowania opieki nad dzieckiem, przede wszystkim w zakresie odbioru dziecka przez rodziców z przedszkola. Matka dziecka, która od urodzenia sprawuje stałą i bezpośrednią opiekę nad dzieckiem, za pośrednictwem kancelarii adwokackiej w Stargardzie, w dniu

4 kwietnia 2019 roku złożyła do Sądu Rejonowego w Stargardzie wniosek o pozbawienie ojca dziecka władzy rodzicielskiej.

Kuratorium Oświaty w Szczecinie odnośnie sprawdzenia istniejących procedur pismem WKOS.5528.33.2019.AK z dnia 5 czerwca 2019 roku stwierdziło, że zapisy § 13 Statutu Przedszkola Miejskiego nr 2 „Mali Artyści” w Stargardzie określające szczegółowe zasady przyprowadzania i odbierania dzieci z przedszkola, a także w procedurze dotyczącej odbierania dziecka z przedszkola przez rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub w wolnym związku określonej w procedurach postępowania w sytuacjach kryzysowych w Przedszkolu Miejskim nr 2 w Stargardzie, nie naruszają przepisów prawa oświatowego. W myśl art. 102 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe przedszkole ma obowiązek ustalenia w swoim statucie szczegółowych zasad przyprowadzania i odbierania dzieci z przedszkola przez rodziców lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo. Ponadto, Koordynator Programu Prawa Dziecka z Helsińskiej Fundacji Prawa Człowieka w piśmie: L.dz. 920 2019/ECz z dnia 24.06.2019 roku wprost wskazuje, iż jedyną instytucją uprawnioną do ograniczania, zawieszania, czy pozbawiania rodzica lub rodziców władzy rodzicielskiej jest sąd.

Z uwagi na szczególny charakter skargi, której przedmiot podlega również w swej złożoności rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego w Stargardzie III Wydział Rodzinny i Nieletnich Prezydent Miasta Stargard podczas sesji Rady Miejskiej w Stargardzie w dniu 25 czerwca 2019 roku zgodnie z § 68 ust. 2 pkt 8 Statutu Miasta Stargardu zgłosił wniosek formalny o zmianę porządku obrad polegający na wycofaniu z porządku obrad sesji punktu 16, to jest projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Przedszkola Miejskiego nr 2 w Stargardzie. Ponadto Prezydent Miasta Stargard zwrócił się z prośbą o wstrzymanie rozpatrzenia skargi do momentu, kiedy merytorycznie w sprawie wykonywania władzy rodzicielskiej postanowienie wyda właściwy organ, którym jest sąd opiekuńczy. W wyniku głosowania Rada Miejska w Stargardzie bezwzględną większością głosów (przy 13 głosach za, 1 przeciw i 7 wstrzymujących się) wycofała punkt 16 porządku obrad.

Mając na uwadze przebieg całej sprawy, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej na posiedzeniu w dniach: 14 i 17 maja 2019 roku, w dniu 14 czerwca 2019 roku oraz w dniu 19 sierpnia 2019 roku po kompleksowym rozpatrzeniu skargi Pana Tadeusza Sroki na Dyrektora Miejskiego Przedszkola nr 2 „Mali Artyści” w Stargardzie dotyczącą odmowy wydawania dziecka po zakończonych zajęciach przedszkolnych, uznała skargę za bezzasadną. Komisja podkreśla, że poza kompetencjami Rady Miejskiej wynikającymi z przepisów prawa pozostaje kwestia wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnim synem przez skarżącego w obliczu ingerencji dyrektora Przedszkola Miejskiego nr 2 w Stargardzie, gdzie właściwą instytucją uprawnioną do takiej oceny pozostaje sąd opiekuńczy.

W zakresie powyższych wyjaśnień Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej podkreśla, że Dyrektor Miejskiego Przedszkola nr 2 „Mali Artyści” w Stargardzie działała w zakresie prób załagodzenia sporu pomiędzy skonfliktowanymi rodzicami poprzez wprowadzenie w życie wewnętrznej procedury dotyczącej postępowania w sytuacjach kryzysowych obowiązującej na terenie przedszkola.

Mając na uwadze powyższe, Komisja wnosi o podjęcie przedmiotowej uchwały.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 239 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w przypadku, gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano

w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowi skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego.

Wnioskodawca:

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji
Rady Miejskiej w Stargardzie

Przewodniczący Komisji

Norbert Śliwa